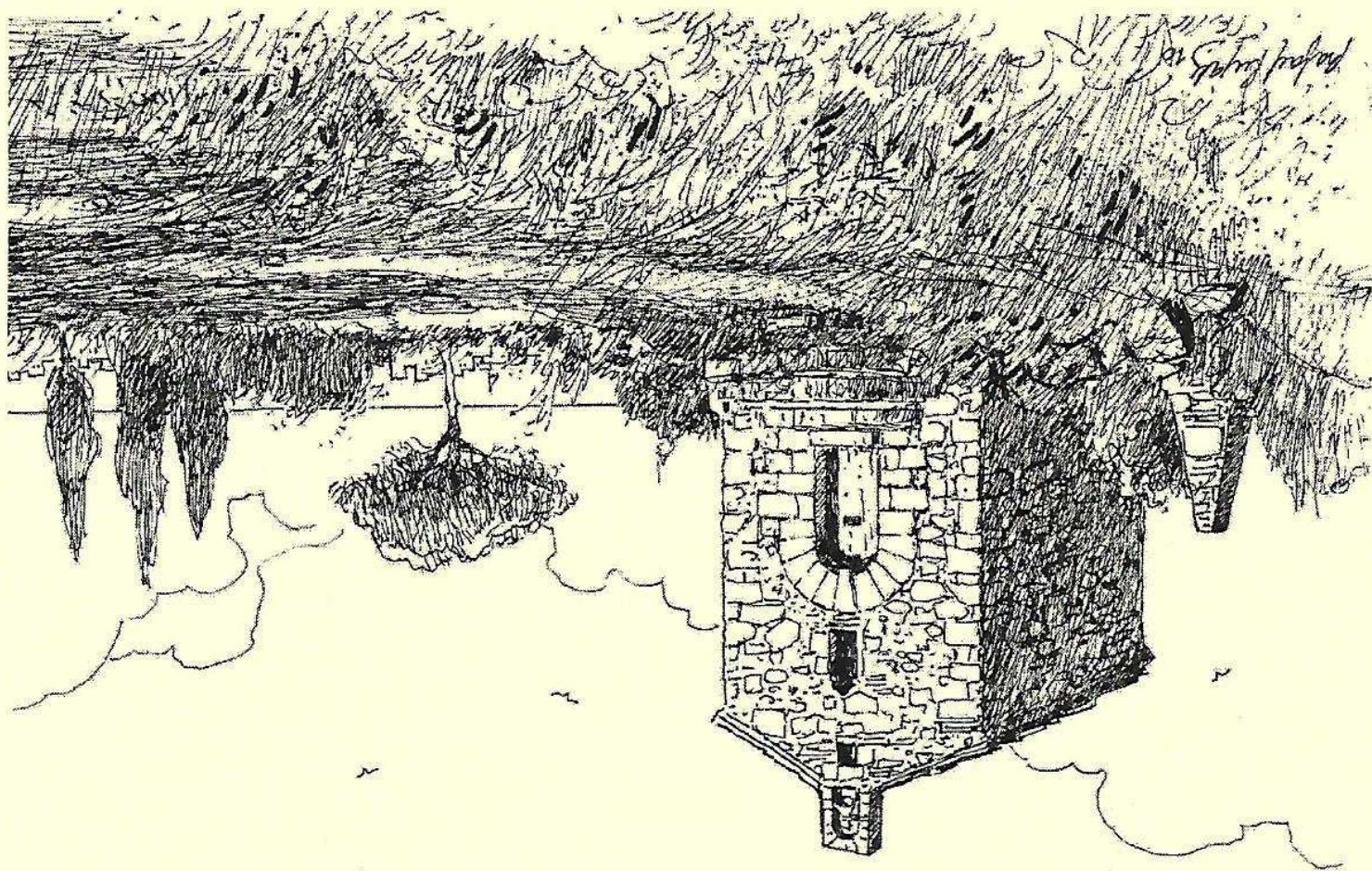

0016

AMICS DE BADALONA

Dibuix original de Rafael Pujals
Recopilació de dades històriques de Joan Rosàs
Disseny i coordinació executiva d'Àngel Zamora

Us convidem a visitar el nostre bloc: badamics.blogspot.com

D'aquesta trenta-dosena Nadala editada per Amics de Badalona, s'han imprès 1.100 exemplars numerats

2010

L'ermita de Sant Onofre que, encimbellada dalt la carena caracteritza des de fa més de mig mil·lenni l'horitzó de Badalona, fou edificada pels monjos del monestir de la Murtra. L'ordre de sant Jeroni, al qual pertanyien, havia nascut per l'agrupació de diversos ermitans els quals, a temporades, recuperaven la vida eremítica i es retiraven a les seves antigues ermites. Quan els jerònims van fundar el seu monestir a Badalona van voler tenir també ermites. La primera que bastiren fou dedicada a aquest sant model d'anacoretes i la ubicaren en un bosc espès de roures, alzines, xiprers i pins antiquíssims, només accessible per petits corriols, poblat d'òssos, llops i senglars. Retirar-se a viure a Sant Onofre implicava un allunyament del món molt més radical que el que ens permet imaginar-nos la situació actual. L'antiga crònica del monestir explica que, quan era prior fra Agustí Galceran de Gualbes, entre el 1498 i el 1501, "se feya la capella de sant Onofre que tenim vui a la cima de la montanya davant del monastir, però - escriu el cronista - no sé qui fench lo autor principal desta devoció, ni qui la feu fer. Sols sé que algunes persones ajudaren a la obra de dita ermita ab ses caritats y almoynes. La una d'ellas fench lo senyor abat de l'Estany; est senyor donà per dita obra sinquant rals. Misser Rovira també donà per dit efecte un dobló". L'estil de l'edifici, molt senzill, correspon plenament a l'època de la seva construcció. Consta d'una nau rectangular coberta per dos trams de volta de creueria, i un absis, rectangular exteriorment i hexagonal a l'interior, una mica més estret que la nau, amb volta hexagonal. Tot és simple: les voltes són d'arestes vives, sense nervis ni claus, fetes probablement de maó posat a plec de llibre - tot i que l'enguixat modern impedeix de veure-ho - i els murs són de pedra del terreny, amb carreus només a la porta, les finestres i les cantoneres. S'hi arriba mitjançant dos graons - que en terraplenar l'entrada es van convertir en quatre - que donen accés a la porta de carreus i dovelles. Sobre la porta hi ha la finestra principal ornada amb dos caparrons d'àngels. Un campanar de cadireta corona la façana. No hi ha altra decoració en tota la capella. Sembla que el retaule primitiu, que devia ser tardogòtic, va desaparèixer durant la Guerra dels Segadors o la de Successió. Cada any la comunitat jerònima pujava en processó boscana a l'ermita el dia de la Santa Creu de maig per beneir els quatre punts del nostre terme. L'any 1697, durant la guerra amb França, mentre els nostres valents miquelets sentien missa a Sant Onofre va córrer la veu que venien els francesos; quan al final de la celebració el capellà es va girar per beneir els fidels va veure que s'havia quedat tot sol. La ubicació estratègica de l'ermita feu que fos utilitzada repetidament amb finalitats bèl·liques. Però el que li ha fet més mal ha estat la deixadesa de tots plegats. Els esforços exemplars que a mitjan segle XX ha fet el Centre Excursionista de Badalona per conservar-la i mantenir-la, esdevenen insuficients davant l'incivisme i la incúria col·lectiva. L'ermita fou un dels senyals que servia per orientar els pescadors badalonins "en mar". Avui naveguem ben desorientats, tots plegats, per mars més procel·loses i sembla que demanar el petit esforç que requereix mantenir aquest històric símbol de la nostra ciutat - enguany Capital de la Cultura Catalana - sigui demanar molt més que massa.

El President de l' associació

AMICS DE BADALONA

en nom propi i del

Consell Directiu de l' entitat

us desitja molt bones festes

NADAL 2010